



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Γραφείο Υπουργού

Υ.Δ.Δ.Τ. 05.25.010

17 Οκτωβρίου, 2018

Πρόεδρο Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου,

Αθανάσιος Τσίφλης

Θέμα: Μεταρρύθμιση των Δικαστηρίων

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στην επιστολή σας ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 2018, η οποία απευθύνεται, μεταξύ άλλων, και σε εμένα, και επιθυμώ να σας αναφέρω τα ακόλουθα:

2. Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, περί τον Μάρτιο 2018 ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε η τελική έκθεση των Ιρλανδών εμπειρογνομόνων αναφορικά με τη μεταρρύθμιση-αναδιοργάνωση της δομής και λειτουργίας των Δικαστηρίων. Η έκθεση καλύπτει τρεις άξονες, την επισκόπηση των λειτουργιών και την αποτελεσματικότητα/αποδοτικότητα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, των Επαρχιακών Δικαστηρίων και τη διαχείριση του δικαστικού συστήματος, και περιλαμβάνει 21 εισηγήσεις προς επίλυση των διαφόρων προβλημάτων, καθώς και 3 βραχυπρόθεσμες λύσεις, θέτοντας μάλιστα και σχετικά χρονοδιαγράμματα. Ήδη στο πλαίσιο της μελέτης αυτής και των αποφάσεων για προώθηση της μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων, ετοιμάσθηκε Σχέδιο Δράσης στο οποίο καταγράφονται οι δράσεις/ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν και τροχοδρομήθηκε η υλοποίησή τους στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, με ορίζοντα τις αρχές του 2020.
3. Ταυτόχρονα διορίστηκε Επιτροπή Μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων, αποτελούμενη από εκπροσώπους όλων των άμεσα εμπλεκομένων στη μεταρρύθμιση φορέων, μέλος της οποίας είσαστε κι ο ίδιος προσωπικά.
4. Μια εκ των εισηγήσεων των εμπειρογνομόνων, στην οποία έχει δοθεί άμεση προτεραιότητα είναι το έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια. Για το σκοπό αυτό συμφωνήθηκε με το Ανώτατο Δικαστήριο και το



Υπουργείο Οικονομικών η πρόσληψη απαραίτητου αριθμού Δικαστών για την εκδίκαση εντός δύο ετών, όλων των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον όλων των Επαρχιακών Δικαστηρίων για περίοδο πέραν των τεσσάρων χρόνων και ο οποίος σύμφωνα με τον όγκο των υποθέσεων αυτών, υπολογίστηκε στους είκοσι έξι (26). Ο διορισμός τόσο μεγάλου αριθμού Δικαστών δημιουργεί προβληματισμό και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως γι' αυτό και το θέμα αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης με το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο με τη σειρά του ξεκαθάρισε ότι δεν προτίθεται να προβεί σε διορισμό Δικαστών οι οποίοι δεν θα πληρούν καθόλα τα προσόντα που καθορίζει ο Νόμος και δεν θα επιτρέψει σε καμία περίπτωση να εκπέσει το ψηλό επίπεδο απονομής της δικαιοσύνης που υπάρχει σήμερα στον τόπο μας.

4.1 Μάλιστα, ως Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εισηγήθηκα να μελετηθεί το ενδεχόμενο της προκήρυξης των νέων θέσεων Δικαστών σε δύο στάδια, ούτως ώστε από τη μια να μην προκληθεί πρόβλημα στο έργο της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων και από την άλλη η διαδικασία αυτή να ενθαρρύνει δικηγόρους οι οποίοι τυχόν δεν υποβάλουν αίτηση κατά την πρώτη διαδικασία προκήρυξης, να το πράξουν κατά τη δεύτερη.

5. Για το θέμα της λειτουργίας των Δικαστηρίων το απόγευμα, το οποίο αποτέλεσε, μεταξύ άλλων, αντικείμενο της πρόσφατης μας συνάντησης για τη μεταρρύθμιση των Δικαστηρίων, σας υπενθυμίζω ότι ως Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με σκοπό την κατά το δυνατό πιο πρακτική διεκπεραίωση των υποθέσεων για όλους, εισηγηθήκαμε στο Ανώτατο Δικαστήριο συγκεκριμένη διευθέτηση, η οποία, όπως πληροφορηθήκαμε, εξετάζεται θετικά. Αυτή αφορά στη συνεργασία των Δικαστών και των δικηγόρων κατά τον καθορισμό ημερομηνίας ακρόασης των υποθέσεων κατά τα πρωινά και τα απογεύματα. Επισημαίνεται ότι το απόγευμα θα εκδικάζονται μόνο υποθέσεις που προέρχονται από τον κατάλογο των καθυστερημένων υποθέσεων και νοουμένου ότι αυτές δεν μπορούν να εκδικαστούν κατά το χρόνο της συνήθους λειτουργίας των Δικαστηρίων. Το μέτρο αυτό θα ισχύσει για περιορισμένη χρονική περίοδο, μέχρι που να συμπληρωθεί η εκκαθάριση των καθυστερημένων υποθέσεων, και είναι επιβεβλημένο ώστε να αντιμετωπιστεί ως προτεραιότητα η εκδίκασή τους. Θεωρώ εκ του περισσού να αναφέρω ότι στην περίπτωση που ως Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος έχετε συγκεκριμένες εισηγήσεις για την πραγματοποίηση του έργου της εκκαθάρισης των καθυστερημένων υποθέσεων με άλλο τρόπο εκτός της λειτουργίας των Δικαστηρίων το απόγευμα, είμαστε πρόθυμοι ως Υπουργείο να το συζητήσουμε άμεσα μαζί σας.

6. Επιπρόσθετα, επιθυμώ να επισημάνω ότι η μείωση του αριθμού των πολιτικών υποθέσεων, όπως αναφέρεστε στη παράγραφο (4) της επιστολής σας, δεν είναι άσχετη με τον χρόνο που απαιτείται για εκδίκαση των υποθέσεων και ειδικότερα με



τον σημαντικό αριθμό των πολιτικών αγωγών που καθυστερούν στα Επαρχιακά Δικαστήρια για περίοδο πέραν των τεσσάρων ετών και των εφέσεων που καθυστερεί η εκδίκαση τους για δύο και πλέον χρόνια. Ο χρόνος εκδίκασης των υποθέσεων αναμένεται να βελτιωθεί με τη προώθηση σειράς μέτρων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης, μεταξύ των οποίων σημαντικό είναι η εκκαθάριση των καθυστερημένων υποθέσεων στα Δικαστήρια, το οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα και αποτελεσματικά. Ανεξάρτητα από τα μέτρα που προωθούνται στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης, θεωρώ ότι το θέμα που εγείρετε στην επιστολή σας είναι πολύ σοβαρό και θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω προβληματισμού όλων μας.

7. Τέλος, όσον αφορά στο θέμα της κτιριακής υποδομής των Δικαστηρίων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έχει εκπονήσει πλάνο για τον εκσυγχρονισμό των κτιριακών εγκαταστάσεων των Δικαστηρίων, το οποίο προωθεί σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, το Ανώτατο Δικαστήριο και το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Στα πλαίσια αυτά, προωθείται η υλοποίηση σημαντικών αναπτυξιακών έργων.

7.1 Συγκεκριμένα, όσον αφορά στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για το οποίο γίνεται αναφορά στην επιστολή σας, σας πληροφορώ ότι η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου αποτελεί προτεραιότητα, αφού σε αυτό θα στεγαστούν και όλα τα δικαστήρια ειδικής δικαιοδοσίας, μεταξύ των οποίων το Οικογενειακό Δικαστήριο, το Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεως και το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, γεγονός που θα επιλύσει τα σημαντικότερα προβλήματα στέγασης της Δικαστικής Υπηρεσίας. Όπως γνωρίζετε, μετά την επιλογή του χώρου ανέγερσης του και την μετακίνηση των εγκαταστάσεων των Ηνωμένων Εθνών κατά το έτος 2015, έχουμε προχωρήσει στην υλοποίηση σειράς εργασιών οι οποίες είναι αναγκαίες για την προετοιμασία του έργου, όπως είναι η διασφάλιση της καταλληλότητας του χώρου, η διενέργεια των απαιτούμενων αρχαιολογικών ανασκαφικών ερευνών, ο ανασχεδιασμός του δικτύου πρόσβασης στο χώρο των δικαστηρίων, η διευκρίνιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του οικοπέδου, καθώς επίσης η ετοιμασία των κτιριολογικών αναγκών, η ετοιμασία, αξιολόγηση και έγκριση του Σημειώματος Έργου από τις αρμόδιες υπηρεσίες και η ένταξη του έργου στα έργα προτεραιότητας της Κυβέρνησης. Η δαπάνη για το εν λόγω έργο υπολογίζεται ότι θα ξεπεράσει τα €45εκ. +ΦΠΑ.

7.2 Στην παρούσα φάση ετοιμάζεται Μελέτη Βιωσιμότητας από εμπειρογνώμονες της Παγκόσμιας Τράπεζας, ώστε να καταδειχθεί εάν μπορεί το έργο να υλοποιηθεί με τη μέθοδο Σύμπραξης Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα. Η Μελέτη αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη Οκτωβρίου 2018. Εφόσον η μέθοδος αυτή κριθεί ως η



καταλληλότερη, το Τμήμα Δημοσίων Έργων θα προχωρήσει στην προκήρυξη του διαγωνισμού για εξεύρεση επενδυτή εντός του 2019, ο οποίος θα υλοποιήσει το έργο με δική του αρχική επένδυση, και το κράτος θα καταβάλλει ετήσιο κόστος αποπληρωμής. Σημειώνεται ότι η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας αναμένεται να συμπληρωθεί εντός του έτους 2023.

7.3 Όσον αφορά στα υφιστάμενα κτίρια του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, ήδη έχει δρομολογηθεί η ανέγερση ειδικά διαμορφωμένων χώρων φύλαξης των τεκμηρίων, καθώς και η υλοποίηση των μέτρων ασφάλειας που έχουν υποδειχτεί από την Αστυνομία στην έκθεση που ετοιμάστηκε για όλα τα δικαστήρια. Ο σχεδιασμός των χώρων φύλαξης των τεκμηρίων θα αποτελέσει πρότυπο για τη δημιουργία αντίστοιχων χώρων και σε άλλα δικαστήρια. Παράλληλα, γίνονται μελέτες για περιφραγή του χώρου των δικαστηρίων, την δημιουργία νέου χώρου τήρησης του αρχείου και δημιουργία πρόσθετων χώρων στάθμευσης. Σημειώνεται ότι μελλοντικά, εφόσον λειτουργήσει το νέο Επαρχιακό Δικαστήριο, τα κτίρια της εποχής της Αγγλοκρατίας θα ανακαινιστούν, ώστε να καλυφθούν πρόσθετες στεγαστικές ανάγκες της Δικαστικής Υπηρεσίας.

7.4 Προωθείται παράλληλα η αποκατάσταση του παλαιού κτιρίου του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η σύμβαση του έργου κόστους €4.911.130, υπογράφηκε το Μάιο 2018 και αναμένεται ολοκλήρωση του κτιρίου τον Ιανουάριο 2020. Στο κτίριο θα στεγαστεί το Διοικητικό Δικαστήριο, το οποίο σήμερα στεγάζεται εντός του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

7.5 Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τον ιδιοκτήτη κτιρίου στη Λευκωσία, πλησίον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με στόχο να ενοικιαστεί και να ανακαινιστεί, για την άμεση στέγαση του Διοικητικού Δικαστηρίου Διεθνούς Προστασίας και πρόσθετων γραφειακών χώρων για στέγαση των νέων δικαστών που θα διοριστούν στη Λευκωσία.

7.6 Έχει ήδη ανατεθεί η σύμβαση και βρίσκεται υπό εκτέλεση η ανέγερση του νέου Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου στο Παραλίμνι. Η σύμβαση του έργου κόστους €5.929.770 υπογράφηκε το Μάιο 2018 και αναμένεται ολοκλήρωση του κτιρίου το Μάιο 2020. Θα δημιουργηθούν πέντε δικαστικές αίθουσες, όπου αρχικά θα εκδικάζονται οι ποινικές υποθέσεις, με την προοπτική για λειτουργία του Δικαστηρίου για εκδίκαση και πολιτικών (αστικών) υποθέσεων, νοουμένου ότι θα στελεχωθεί με επιπλέον τρεις Δικαστές και ανάλογο προσωπικό για την εκδίκαση πολιτικών υποθέσεων.



7.7 Έχει ήδη συμπληρωθεί η ανέγερση πρόσθετου κτιρίου για το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, το κόστος του οποίου ανήλθε σε €6.092.800. Το κτίριο αποτελείται από 2 υπόγειους χώρους στάθμευσης και 2 ορόφους (ισόγειο και πρώτο όροφο) με 10 αίθουσες δικαστηρίου, γραφεία και βοηθητικούς χώρους, παρέχοντας την δυνατότητα αξιοποίησης σύγχρονων μέσων τεχνολογίας και ασφάλειας. Υπάρχει πρόνοια για μελλοντική προσθήκη ακόμη δύο ορόφων.

7.8 Τέλος, προωθείται η ανακαίνιση του κτιρίου του πρώην ξενοδοχείου Φιλοξένια, ώστε σε αυτό να στεγαστούν προσωρινά τα δύο νέα Δικαστήρια που θα δημιουργηθούν, το Δευτεροβάθμιο Ανώτατο Δικαστήριο (Εφετείο) και το Εμπορικό Δικαστήριο. Στο Φιλοξένια έχει σχεδιαστεί η κατασκευή επτά αιθουσών δικαστηρίων, τέσσερις για το Εφετείο και τρεις για το Εμπορικό Δικαστήριο, γραφειακών χώρων για τους δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους, χώρων για Πρωτοκολλητεία, βοηθητικών χώρων, αιθουσών συνεδριάσεων δικαστών και δικηγόρων με πελάτες τους, κυλικείου και χώρου εστίασης. Επιπρόσθετα, για τις ανάγκες του Εμπορικού Δικαστηρίου θα δημιουργηθούν υποδομές και στη Λεμεσό. Η λύση στο πρώην Φιλοξένια είναι βραχυπρόθεσμη, διάρκειας περίπου πέντε ετών. Στη συνέχεια, αναμένεται ότι το Εφετείο θα στεγαστεί στους χώρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και το Εμπορικό Δικαστήριο θα στεγαστεί σε δικό του κατάλληλο κτίριο.

7.8 Τα απαιτούμενα κονδύλια για την υλοποίηση των πιο πάνω έργων περιλαμβάνονται στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο 2019-2021.

8. Παραμένω στη διάθεση σας για περαιτέρω συζήτηση των πιο πάνω θεμάτων, αλλά και οποιωνδήποτε άλλων τυχόν κρίνετε σκόπιμο, έχοντας πάντοτε ως γνώμονα τον κοινό μας στόχο που δεν είναι άλλος από τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση των Δικαστηρίων που θα συμβάλουν στην ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης.

Ιωάννης Νικολάου

Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως

Κοιν.: Πρόεδρο Ανωτάτου Δικαστηρίου

Υπουργό Οικονομικών

Διευθυντή Μεταρρύθμισης και Επιμόρφωσης Δικαστηρίων